

Yksinyrittäjien tuen hakeminen ja sen myöntäminen

Hallitus on kehysriihessään 8.4.2020 linjannut, että yksinyrittäjien tukemiseen myönnettäväksi kuntien kautta kohdennetaan 250 milj. euroa. Yksinyrittäjäavustuksen myöntäminen perustuu valtioneuvoston asetukseen yksinyrittäjien tukemiseen tarkoitetuista valtionavustuksista kunnille (voimaan 9.4.2020). Asetuksen voimassaoloaika on 9.4.-15.10.2020. Asetusta sovelletaan valtion talousarvion mukaisen valtionavustuksen myöntämiseen yksinyrittäjille koronaepidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Kuka voi hakea ja mistä?

Yksinyrittäjä hakee avustusta kirjallisesti kotikunnastaan (YTJ-rekisterin mukainen kotikunta). Hakemuslomake on tulostettavissa / tallennettavissa kunnan verkkosivuilta viimeistään 14.4.2020.

Yksinyrittäjän avustuksessa kyse on 2 000 euron suuruisesta kertakorvauksesta yksinyrittäjän laskennallisiin, yritystoiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin, kuten yritystoimintaa varten hankittujen tilojen ja laitteiden kustannukset sekä kirjanpito- ja muut toimistomenot. Kertakorvausta myönnettäessä yritystoiminnasta aiheutuneena kustannuksena ei pidetä yrittäjän itselleen nostamaa palkkaa. Korvausta ei siten katsota yrittäjän yrityksestä saamaksi tuloksi. Osin tämän korvauksen avulla yksinyrittäjän on tarkoitus selviytyä koronavirusepidemian aiheuttamasta haastavasta tilanteesta. Kertakorvaus voidaan myöntää 16.3.2020 alkaen syntyneisiin kustannuksiin ja avustuksen viimeinen hakupäivä on 31.8.2020. Kyse on laskennallisesta summasta, eikä avustuksen saajalla ole velvollisuutta esittää avustusta hakiessa tai jälkikäteen tositteita kustannusten syntymisestä.

Hakijan tulee täyttää ehdot

Yksinyrittäjällä tarkoitetaan yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa Suomessa toimivaa päätoimista yrittäjää, riippumatta toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta.

Yksinyrittäjän avustuksessa yrityksen määritelmä vastaa EU:n valtioneuvoston päätöksen mukaista yrityksen määritelmää, jonka mukaan yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta. Suomessa pääosa taloudelliseen toimintaan myönnetyn tuen saajista on rekisteröityneinä yritys- ja yhteisötietokantaan.

Tämä tarkoittaa, että Yksinyrittäjäavustusta voidaan myöntää oikeudellisen muodon ja rahoitustavan estämättä yksityisille elinkeinonharjoittajalle tai toiminimille, kommandiittiyhtiöille, avoimille yhtiöille, osakeyhtiöille tai osuuskunnalle. Avustusta voidaan myöntää myös ns. "kevytyrittäjille", jotka työllistävät itsensä ja toimivat yrittäjämäisesti perustamatta kuitenkaan yritystä. Myös freelance-yrittäjä voi saada tukea, kun freelanceyrittäjä toimii itsenäisenä elinkeinonharjoittajana, toiminimellä (ammatinharjoittajana tai liikkeenharjoittajana), henkilöyhtiössä (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö), osakeyhtiössä tai osuuskunnassa.

Yksinyrittäjällä tarkoitetaan yksin taloudellista toimintaa harjoitettavaa, jolla ei ole palkattua työvoimaa. Yksinyrittäjäyys katsotaan sen mukaisesti mikä on hakijan tilanne hakemushetkellä. Mikäli yrittäjä työllistää itsensä lisäksi 1 - 5 henkilöä mutta on lomauttanut työntekijänsä, katsotaan tämän kuuluvan ELY-keskusten palveluiden piiriin. Mikäli yrittäjä on irtisanonut työntekijänsä ja eikä hakuhetkellä työllistä itsensä lisäksi muita, katsotaan hänet yksinyrittäjäksi.

Avustuksen edellytyksenä on, että yritystoiminta on päätoimista. Päätoimiselta yksinyrittäjällä tarkoitetaan yrittäjää, jolla on yrittäjän eläkevakuutus (YEL-vakuutusnumero) tai joka voi esittää vähintään vuosittaisen 20 000 euron yrittäjätulon tai laskutuksen. Mikäli yritys aloittanut alle 6 kk sitten tulee soittaa, että jo syntynyt tulovirta olisi jatkuessaan johtanut 20 000 euron laskutukseen 12 kuukauden ajanjaksolla.

Yksinyrittäjäavustusta myönnetään yrittäjäkohtaisesti. Mikäli yksinyrittäjällä on useita yrityksiä, joissa hän työskentelee yksin, avustusta myönnetään sille yritykselle, jossa yrittäjä työskentelee päätoimisesti. Yrityksessä saattaa olla useita yrittäjäasemassa olevia henkilöitä, jotka eivät siis ole palkansaajan asemassa (työsuhteessa), mutta ei välttämättä yhtään työsuhteista henkilöä. Mikäli yrityksessä on palkattua työvoimaa, ohjataan hakijat ELY:yyn tai Business Finlandiin.

Mikäli yksinyrittäjällä on sivu- tai liitännäiselinkeino, tulkitaan se sivutoimiseksi yksinyrittäjäydeksi, mikä ei oikeuta avustukseen.

Miten päätös syntyy?

Kunta tekee avustusta koskevan sopimuksen valtionavustuslain 7 §:n 3 kohdan mukaisesti avustuksen vastaanottavan yksityrittäjän kanssa. Sopimukseen sisältyy avustuksen myöntämisen, käytön ja käytön valvonnan ehdot. Sopimus on tarpeellinen muun muassa sen vuoksi, että avustusta saaneet yksityrittäjät ovat tietoisia rahoituksen luonteesta valtionavustuksena ja koska valtionapuviranomaisena toimivalla työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus tarkastaa avustuksen saaneen yksityrittäjän taloutta ja toimintaan avustuksen käyttöön liittyvin osin. Kunta vastaa tuen asianmukaisesta myöntämisestä ja käytöstä työ- ja elinkeinoministeriölle.

Myöntämisen edellytykset

Valtionavustusta saa käyttää yksityrittäjien taloudellisen toiminnan vakauttamiseen edellyttäen, että

- yksityrittäjän taloudellinen tilanne ja liikevaihto ovat heikentyneet koronaepidemian takia 16.3.2020 jälkeen
- yksityrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan liiketoimintaan;

Yksityrittäjä avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että yrityksen merkittävästi heikentynyt taloudellinen tilanne ja alentunut liikevaihto johtuvat koronaepidemiasta. Epidemian on arvioitu alkaneen vaikuttaa yksityrittäjien taloudellista tilannetta heikentävästi Suomessa 16.3.2020 lähtien, jolloin todettiin poikkeuslaki ja otettiin käyttöön valmiuslaki.

Tämä tarkoittaa, että hakemuksessaan hakijan tulee kyetä osoittamaan, että yritystoiminnan merkittävä heikkeneminen 16.3.2020 jälkeen johtuu koronaepidemiasta. Hakijaa myös pyydetään hakemuslomakkeessa vakuuttamaan, että taloudellinen tilanne on merkittävästi heikentynyt koronaepidemiasta johtuen. **Yksityrittäjän yritystoiminnan taloudellisen tilanteen ja liikevaihdon heikentyminen 16.3.2020 jälkeen on todennettava jäljennöksillä kirjanpidosta ja / tai tiliotteista (kulut ja myyntituotot).** Taloudellisen tilanteen tulkitaan heikentyneen, mikäli yrityksen myyntituotot ovat laskeneet yli 30% pysyttyään lähes samalla tasolla edellisen 12 kuukauden ajanjaksolla.

Lisäksi avustuksenmyöntämisen edellytyksenä on, että yksityrittäjällä arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan. Kannattavaan toimintaan arvioidaan olevan edellytykset, mikäli yritystoiminta on ollut kannattavaa vuoden 2019 tilinpäätökseen tai ennakkoveroilmoitukseen perustuen. Hakemuksessa hakijaa pyydetään vakuuttamaan, että yritystoiminta on ollut kannattavaa ennen koronaepidemiaa.

Mikäli yksinyrittäjällä on verovelkaa, hänellä tulee olla Verohallinnon hyväksymä suunnitelma verovelan maksamiseksi. **Lisäksi hakijaa pyydetään liittämään hakemukseen tilinpäätös 2019/viimeisin tilinpäätös tai veroilmoitus 2019/viimeisin veroilmoitus. Mikäli yritystoiminta on alkanut 31.12.2019 jälkeen on toimitettava muu luotettava selvitys (jäljennös kirjanpidosta ja tiliote). Kannattavan toiminnan arvioinnissa voidaan ottaa huomioon yksinyrittäjän selvitys poikkeuksellisesta tilanteesta vuonna 2019.**

Lisäksi hakijaa pyydetään vakuuttamaan, että aikoo jatkaa yritystoimintaansa koronaepidemian jälkeen. Hakijalta pyydetään myös kuvaamaan, miten aikoo käyttää saamansa avustuksen toimintansa vakauttamiseksi.

Yksinyrittäjän avustuksen on lähtökohtana, että luotetaan hakijan hakulomakkeessa ilmoittamaan tietoon. Avustuksen hakulomakkeessa hakijaa pyydetään vakuuttamaan, että toiminta on päätoimista ja yritystoimintaan harjoitetaan yksin, että toiminta on ollut kannattavaa ennen koronaepidemiaa, että yrityksen taloudellisen tilanteen merkittävä heikkeneminen johtuu koronaepidemiasta ja että hakija aikoo jatkaa yritystoimintaa epidemian jälkeen. Näiden tilanteiden varalle, että hakija on ilmoittanut virheellistä tietoa, kunnan ja hakijan välisessä sopimuksessa sovitaan, että avustuksensaajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa avustus, ja että väärinkäyttötapauksissa kunta voi vaatia maksetun avustuksen palautettavaksi.

Hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Hakemuksen vastaanottaminen täytyy järjestää siten, että hakemuksen saapumishetki on yksilöitävissä vähintään päivän tarkkuudella.

Koska avustus myönnetään valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaisesti kunnalle edelleen käytettäväksi yksinyrittäjien tukemiseen, kuntien on noudatettava valtioavustuslaissa todettua sopimusmenettelyä. Näin ollen kunnan on tehtävä sopimukset avustusta saavien yksinyrittäjien kanssa avustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja avustuksen ehdoista.

Avustus myönnetään aina vakiosuuruisena 2000 euroa kutakin tukea hakenutta yksinyrittäjää kohden.

Toivakan kunnassa toimiville yrittäjille järjestetään etäyhteydellä yrittäjien aamukahvit, joissa on mahdollista keskustella tarkemmin tuesta ja sen hakemisesta.

Lisätietoja:

Mia Friman, työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori, p. 040 635 8088

Henna Breilin, talous- ja hallintosihteeri, p. 040 590 8235

Helena Vuopionperä-Kovanen, p. 050 307 6114